

לפני כבוד השופט מ' בר-עם

ד"ר עודד רודניצקי, ת"ז XXXXXXXXXX

על ידי ב"כ עוה"ד ציון אמיר ו/או ניר לזר

המערער

שדרות דוד המלך 1. תל אביב

נגד

1. שר הבריאות- מר יעקב ליצמן

2. כב' השופט (בדימוס) אמנון סטרשנוב

3. ועדת המשמעת שמונתה לפי סעיף 44 לפקודת הרופאים המשיבים

השלמת הכרעת דין מאת משיבה 3

בהתאם להחלטת כבוד השופט מ' בר-עם מיום 30.12.2019 להשלמת הכרעת דין של המשיבה 3, בקשר "לעיסוקו ברפואה" של הנקבל, וכן "האם יש לראות במקבלי הטיפולים "חולים או פצועים", מתכבדת משיבה 3 להגיש השלמת הכרעת דין בנושא זה.

1. בתאריך 3.12.2017 ניתנה הכרעת דין, מאת משיבה 3, לפיה הורשע המערער, לפי סעיף 41(1) לפקודת הרופאים, וזוכה בשני סעיפים (ראה החלטה בעמ' 26).

2. בתאריך 2.7.2018 המליצה משיבה 3 בפני משיב מס' 1, כבוד השר י. ליצמן, להטיל על המערער 4 חודשי התלייה. (ראה המלצה בעמ' 6).

3. בתאריך 16.7.2018 החליט משיב מס' 2, כבד השופט (בדימוס) א. סטרשנוב לקבל את המלצת משיבה 3 ולהטיל על המערער 4 חודשי התליית רישיונו. (ראה החלטה בעמ' 2).

4. בתאריך 18.10.2018 הגיש המערער ערעור על החלטת משיב מס' 2.

בהחלטת כבוד השופט מ' בר-עם נאמר:

"לאחר עיון ובהמשך לדיון בערעור, נחה דעתי כי יש להורות על החזרת הדיון בערעור למשיבה 3 לשם מתן הנמקה מפורטת בשאלה האם הטיפולים שפורטו בפרסומים השונים, עליהם אין חולק, הינם בקשר ל"עיסוקו ברפואה" של המערער.

בהכרעת הדיון (בעמ' 26) סברה הוועדה כי הטיפולים הנפלים בהגדרת "עיסוק ברפואה" כקבוע בסעיף 1 לפקודת הרופאים, המגדיר עיסוק ברפואה לרבות אבחון ורפוי ולנוכח קביעתה, לפיה אין חולק שהמטופלים נבדקו ואובחנו טרם הטיפול. עם זאת ברישא לסעיף 1 נקבע כי הטיפולים הינם ל"חולים ופצועים" בלבד.

בעניינינו לא נקבע ממצא מנומק ומבוסס, על בסיס הראיות שהוגשו, האם יש לראות במקבלי הטיפולים "חולים או פצועים", נתון שהוא ביסוד בהגדרת העיסוק הרלוונטי הדרוש להרשעת המערער. משכך, אין מנוס מכך, אלא להורות על החזרת הדיון לוועדה לשם השלמת הכרעת הדיון בנקודה זו.

הוועדה תהיה רשאית לשמוע השלמת טיעון בלבד, ללא הגשת ראיות ותפסוק כחוכמה".

להלן עיקרי השלמת הטיעון מאת בכ' הקובל:

בתחילת הדיון סקר בכ' הקובל, בפרק הפרשנות, את סעיף 1 הדן ב"עיסוק ברפואה" על שני חלקיו. וכן את ההגדרה מי הוא "חולה". זו היא הגדרה רחבה מאוד והיא חלה על כל מי שנזקק לרופא. גם מי שבריא לחלוטין שנזקק לרופא הוא, כהגדרת הפקודה, "חולה".

לדבריו, ברור שרופאים עוסקים "כעניין שבשגרה" לא רק בטיפול ב"חולים ופצועים", למשל בתחום האסטטי, בתחום הרפואה המונעת, מתן אישורים רפואיים ועוד.

בהמשך סקר את הפרסומים בנספחים, "הסכם לטיפול לייזר נימים", מכתבי תודה מאת המטופלים לנקבל שצורפו לקובלנה והוגשו כראיות בהליך לפני הוועדה. כן ציטט מעדותו של הנקבל מפרוטוקול דיון מתאריך 8.3.2017 בעמודים 4 ו-5 לעניין הטיפול של הנקבל במטופלים שפנו אליו.

בהמשך סקר את נימוקי החלטת הוועדה בהכרעת הדיון. לדבריו חזקה על ביהמ"ש שראה את הגדרת "עיסוק ברפואה" ככוללת את שני חלקי הגדרה, ויש להתייחס להגדרה "עיסוק ברפואה" על כל מרכיביה. צמצום ההגדרה רק למי

שמגיע לו רופא כי הוא במצב של חולי או כי הוא במצב של פציעה- אינה משקפת את מכלול ה"עיסוק ברפואה". לעניין ההגדרה "עיסוק ברפואה" ו"מתן שירותים אחרים"- הפנה ל- ע"א 2055/99 פלוני ואח' נ' הרב ניסים זאב ואח'.

הנקבל שלפנינו מציג את עצמו בפרסומים כרופא. מי שפונה לנקבל נזקק לרופא. מי שנזקק, ומעוניין בטיפול ב"הסרת נימים בלייזר" או ב"בוטוקס", כאמור בנספח א' לכתב הקובלנה, נזקק לרופא. רק רופא יכול להזריק בוטוקס מאחר ובוטוקס הוא חומר רעיל שיכול לגרום לנזק גופני בלתי הפיך. ליפני השימוש צריך לבדוק שלחולה אין בעיות דימום, בעיות עם העיניים, מחלת לב, סכרת, סימני זיהום ועוד. כמו כן נדרש מרשם רופא לקבלת התכשיר שכן הוא רשום בפנקס התרופות כתרופה. הליך ההזרקה דורש ידע מקיף ודיוק רב מבחינת כמות ואופן ההזרקה. לעניין ההזרקה שצריכה להיעשות רק ע"י רופא מפנה ל- עמ"י 53015-11-20 סבאג נ' ישראל, החלטת ביהמ"ש המחוזי בבאר שבע.

מכל האמור סובר בכ' הקובל שהפעולות הרפואיות שהנקבל פרסם נכנסות תחת שתי חלקי ההגדרה של "עיסוק ברפואה": טיפול "בחולים" וכהגדרת "חולה" - לרבות "מתן שירותים אחרים הניתנים בדרך כלל מידי רופא", כאמור בפקודה.

להלן עיקרי השלמת טעוני בכ' הנקבל:

בכ' הנקבל ציטט מהחלטת כבוד השופט מ' בר-עם, וביקש מהוועדה להצטמצם בהנחיית השופט, בהנמקתה, האם יש לראות במקבלי הטיפולים "חולים" ופצועים "עיסוק ברפואה" כהגדרתם בפקודה. לדבריו לא הובא שום ראיות שמישהו מהמטופלים בפרסומים היה פצוע או חולה שנזקק לטיפול רפואי.

הנקבל פעל כאדם שעוסק בתחום האסתטיקה. לא מדובר במטופלים שהם חולים או פצועים. לא מדובר במישהו שנזקק לטיפול רפואי, אלא לטיפול אסתטי. כך גם בהעלמת הנימים בלייזר וכך גם במתיחת צוואר. גם אדם שבא לעשות בוטוקס אצל רופא, הוא לא חולה. לדבריו, אלה גם לא "שירותים שניתנים בדרך כלל ע"י רופא". מפנה לפסק דין בבית משפט השלום בירושלים 8771/03 גמליאל נ' אמריקן לייזר בע"מ. לדבריו הוועדה הייתה צריכה להרשיע את הנקבל גם ב"הרזייה", כי הוא גם אז פעל כרופא, הוא עדיין רופא, הוא תמיד רופא. יש דברים שהוא עושה במסגרת עיסוקו ברפואה ויש דברים שהוא עושה במסגרת אסתטיקה. מפנה לבית משפט השלום בראשון לציון 3297/05 ספקר מיכל נ' ביוטיפיל אינטרנשיונל בע"מ. וכן בית משפט השלום בירושלים 57718-11-16 אמל נ' אמריקן לייזר.

העובדה שמישהו נבדק זה לא הופך את זה לטיפול רפואי. בסיכום הוא חוזר על דבריו כי אין מחלוקת שהנקבל הוא רופא ושיש לו מרפאה. המחלוקת היחידה היא, על בסיס הראיות שהוגשו, האם מדובר בחולה או בפצוע שמקבל טיפול רפואי ושעונה להגדרה "עיסוק ברפואה".

השלמת הנמקת הוועדה להכרעת הדין:

בהחלטת כבוד השופט משה בר-עם, כאמור לעיל, התבקשה הוועדה לתת הנמקה מפורטת בשאלה "האם הטיפולים שפורטו בפרסומים השונים, עליהם אין חולק, הינם בקשר ל"עיסוק ברפואה" של המערער. וכן בשאלה "האם יש לראות במקבלי הטיפולים "חולים או פצועים" כאמור ברישא של סעיף 1 לפקודה. הוועדה "תהיה רשאית לשמוע השלמת טיעון בלבד, ללא הגשת ראיות ותפסוק כחוכמתה".

הוועדה לעניות דעתה המקצועית, ולמיטב חוכמתה, עדיין סבורה כי על פי הראיות- בפרסומים השונים שהוגשו לה, שכללו את הנספחים א' ב' ג' שצורפו לכתב הקובלנה, שעל פי הנאמר בהם הובאה לידיעת הציבור ע"י הנקבל האפשרות לקבל סוגי טיפולים שונים, שפורטו בפרסומים השונים, עליהם אין חולק, כך גם לגבי הנאמר בפרסומים נ'1-נ'3-, נופלים בגדר "עיסוק ברפואה" כאמור בסעיף "הגדרות" בפקודה. "עיסוק ברפואה" של הנקבל.

לנושא "עיסוק ברפואה" של הנקבל:

על פי ההגדרה בפקודת הרופאים חולה הוא "חולה – לרבות כל הנזקק לרופא". הוועדה סבורה כי הגדרה זו כוללת תחת כנפיה, חולים בתחלואים ומחלות שונים החל ממחלות עם סימפטומים מוכרים כמו למשל כאבים גופניים שונים, חום, דלקות, פציעות, שברים, נימים ברגליים, שיש להם ביטוי חיצוני או פנימי, לדוגמה מחלת נפש. כל אלה הם בבחינת מחלות שהחולים בהם נזקקים לרופא. כך גם לגבי מטופלים הבאים בשערי מרפאת רופא לקבל "סעד טכני" כמו אישור לחדר כושר, אישור לחידוש רישיון נהיגה, הוצאת רישיון לכלי נשק וכדומה- נזקקים לרופא. גם אנשים בריאים הנזקקים לרפואה מונעת, למתן חיסונים במרפאות למטיילים בהנחיית רופא לפני נסיעות לארצות מסוימות. נשים בריאות בזמן הריון, גם אלה נכללים תחת ההגדרה "חולה" – לרבות כל הנזקק לרופא".

הופעה של נימים ברגליים הינם סוג של מחלה שדורשת בדיקה ואבחון לסיבת הופעתה שכן הם יכולים להיות סימפטום למחלות שונות כגון: מחלת כבד, גידולים מקומיים, דלקות מקומיות, חשיפה לחומרים שונים ועוד. מכאן מטופלים שפונים לטיפול "להעלמת נימים בלייזר", בעקבות הפרסומים, הינם

בגדר חולים לכל דבר, שנזקקים לרופא - נופלים בהגדרה של "חולה", ובהגדרה של "חולים או פצועים", על פי הפקודה.

על "עיסוקו ברפואה" של הנקבל ניתן גם ללמוד ממסמכים נ'1-נ'3.בנ'1 "הסכם לטיפול לייזר" בסעיף 5 נאמר "המטופל מתחייב למסור למרפאת "לייזר" כל מידע רפואי (הדגשה לא במקור) אודותיו, וכן מידע רפואי (הדגשה לא במקור) על נטילת תרופות באופן קבוע או זמני". בסעיף 7 נאמר: "מרפאת "לייזר" מתחייבת להעסיק אנשי צוות רפואי (הדגשה לא במקור). בהמשך לסעיפי ההסכם נאמר: "חובה על המטופל להגיע לטיפול מעקב לאחר 8-10 שבועות או על פי דרישת רופא" (הדגשה לא במקור). "זמני הטיפול נקבעים ע"י רופא (הדגשה לא במקור)...וגו'. בנ' 3 נאמר במכתבי תודה מהמטופלים לנקבל: "באחד הערבים מעדתי ונחבלתי בגבי. למחרת בבוקר התעוררתי בלי שום תחושה...". "הגעת אליך כחולה באסתמה כרונית ובמצוקה נשימתית קשה שלא הרפתה...". מכאן עולה כי חלק מהמטופלים, בהם אנו דנים, שנזקקו לטיפול ב"הסרת נימים בלייזר" ו/או לטיפול ב"בוטוקס" שפנו בעקבות הפרסומים של הנקבל, נופלים בהגדרה של "חולים או פצועים" שבהגדרת "עיסוק ברפואה".

בהחלטת ביהמ"ש העליון "פלוני נ' הרב זאב" המוזכרת לעיל נאמר:

"...התפיסה הניצבת ביסוד חלק זה של ההגדרה היא שכלל, אין לסווג פעולה כ"רפואית" רק על פי מאפייניה הטכניים (כגון שביצועה מערב שימוש במכשירים כאלה ואחרים), אלא יש להביא בחשבון גם את תכליתה (כגון השאלה אם הפעולה נועדה למטרות ריפוי) וכן ובמיוחד, את האופן שבו הציג המבצע את עצמו בפני הנזקק לשירותו. כך לדוגמא, אם מבצע הפעולה מציג את עצמו כבעל כישורים לרפא חולי או לטפל בבעיה בריאותית, תסווג פעילותו בדרך-כלל כעיסוק ברפואה, שכן העיסוק ברפואה נתפס כמקצוע שיש לבעליו הכישורים לרפא מחלותו לטפל בהן".

בהשלכה לעניינו ניתן לראות כי הנקבל שהציג את עצמו, בפרסומיו השונים, כרופא שהציע את כישוריו לטפל ב"העלמת נימים בלייזר", ו/או טיפול ב"בוטוקס" – מהווה פעילות שהינה "עיסוק ברפואה" כהגדרתה בפקודה.

בוטוקס הינו תכשיר הרשום בפנקס המרשמים כתרופה, הוא חומר רעיל המוזרק, ע"י רופא, לאזור המיועד לשתק את השרירים שגורמים להופעת הקמטים. ההליך דורש בדיקה ואבחון, ידע מקיף ודיוק רב מבחינת כמות ואופן ההזרקה. לפני ההזרקה על הרופא לוודא שאין למטופל הפרעות בקרישת דם סכנת דימומים ומצבים רלבנטיים אחרים. ישנם, לעיתים תופעות לוואי להזרקת הבוטוקס, כמו זיהום, אלרגיה, כאבי ראש, פגיעה עצבית, שיתוק שרירים, אסימטריה בפנים, והפרעה נשימתית. תכשיר זה דרוש לקבלתו מרשם רופא. מכאן עולה כי מטופל המבקש טיפול בתכשיר זה, נדרש לקבל אותו מרופא במסגרת "שירותים אחרים הניתנים בדרך כלל מידי רופא" – והוא נופל בגדר

ההגדרה "עיסוק ברפואה". טיפול זה הוצע ע"י הנקבל במסגרת "עיסוקו ברפואה".

בהחלטת ביהמ"ש המחוזי סבאג נ' ישראל, המוזכרת לעיל נאמר: לגבי תכשיר הבוטוקס: "... הרכיב של התרופה הוא רעלן מאוד מסוכן אשר גם רופאים שנותנים אותו ללקוח צריכים לעבור הכשרה, שכן הזרקה של הרעלן יכולה לגרום לתופעות לוואי קשות, בהן שיתוק שרירים ודום נשימתי". יש לציין שטיפולי זריקות מכל סוג וזריקות בוטוקס חייבות להיעשות על ידי רופא מוסמך בעל רישיון ישראלי ולא על ידי כל אדם אחר. העורר אינו רופא, אסור לו לעסוק ברפואה וברור שהזרקה של חומר לתוך גוף האדם היא עיסוק ברפואה....".

מהאמור לעיל ניתן ללמוד, לעניינינו, כי "בוטוקס הינה תרופה מסוכנת, מוזרקת אך ורק ע"י רופא, וההזרקה נחשבת ל"עיסוק ברפואה".

בסיכום לאמור לעיל הוועדה סבורה כי הטיפולים שפורטו בפרסומים, בעניין "הסרת נימים בלייזר" והטיפול ב"בוטוקס" הינם בקשר "לעיסוקו ברפואה" של הנקבל, ונופלים בהגדרת "עיסוק ברפואה" כמוגדר בסעיף 1 לפקודה. כמו כן נמצא כי הטיפולים שהוצעו בפרסומים ל"הסרת נימים בלייזר" הוצעו ל"חולים" כאמור בסעיף 1 לפקודה.

ד"ר יוסי בר	פרופ' יצהל ברנר	יגאל חיות, עו"ד
יו"ר	חבר	נציג היועמ"ש לממשלה

13.10.2021

